

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datum danem z dnevom naslednje nedelje.  
Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krome, za Ameriko pa to 6 krome, za drugo moženstvo se računa naročino z ozirom na visokost postnine. Naročno je plačati naprej. Posamezne štev. se pridržajo po 6 v.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptaju, gledališko poslopje Štev. 3.



Dopisi dohodeči in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zadnjatek je vsak tretj zvezec. Za iznomo ureditivo na odgovornost. Cena iznoma izstavljena je za celo stran K 64, za 1/2 stran K 32, za 1/4 stran K 16, za 1/8 stran K 8, za 1/16 stran K 4, za 1/32 stran K 2, za 1/64 stran K 1. — Pri vsekratnem iznomanju se cena primerno znaša.

Stev. 46.

V Ptaju v nedeljo dne 14. novembra 1909.

X. letnik.

## Pribijemo! ...

Zamanj bi iskali po širnem svetu tako žlostnih razmer, kakor jih imamo pri nas v slovenskih pokrajinah. Nukjer, prav nikjer nista padli politika in žurnalistika na tako nizko stopinjo kakor tuškaj. Časopisi imajo v drugih krajih namen, vzgojevati, izobraževati ljudstvo, — pri nas pa se ziblje prvaško časopisje edino poeni klavrnji melodiji lagati, obrekovati, osobno čast kraсти, vsako resnico čitatelju zatajiti. Gotovo, tudi mi pri "Stajercu" nismo navajeni, da bi govorili nežno kakor frajlice in srameljivo kakor novo pečeni črnočoli. Uljudnosti in prijaznosti se tudi v borbi za ljudski blagor ne potrebuje. Ali pri vsej svoji robostini in brezolzirnosti smo mi naprednjaki ostali — resnici. In zato smo v ednem odgovorni za vsako črko, ki stoji v našem listu, zato se nikdar ne skrijemo, nikdar ne zbežimo, vedno pa stopamo tudi odločno pred sodnijo, ako je treba svoje trditeve dokazati. Prvaki listi te žurnalistične poštenosti ne pozajmo. Njih uredniki se skrivajo, zbežijo v klostre, prisojajo za odpuščanje, octavljajo liste, plačujejo kazeni, — a pečat laži in obrekovanja jim ostane zato tudi na čelu!

Pribijemo, da se prvaki nikdar ne upajo pred pošiljanjem sednjo svojih lažnih trditev dokazati, pribijemo pa tudi, da svojih grebov nikdar ne priznajo, da nimajo nobene doslednosti, da svoje čitatelje naravnost farbujo in sleparijo. . . V takih razmerah pač nismo druga poti, nego da svoje resne obtožbe vedno ponavljamo in zopet ponavljamo . . .

Pribijemo na steno, da so prvaki molčali ali ednostavno zanikali ali zavijali, ko smo njih voditeljem najhujša ocitanja v obraz vrgh. Le par slučajev naj danes zopet enkrat zberemo in ponavljamo; morda se nam enkrat poljubi, da izdamo celo knjižico o teh starih . . .

Pribili smo, da Ciril - Metodova država ni niti vinara za po toči oškodovanje slovenske kmete darovala, čeprav ima mnogo dohodkov od teh kmetov.

Pribili smo, da je med prvaškimi voditelji mnogo takih, ki so se v mladosti za "Nemce" delali, ki so kot "nemški" študenti nemške podporo dobivali (Ploj), ki so še danes kot "nemški turnerji" z nemškim trakom fotografirani (Senčar) itd. itd.

Pribili smo, da so slovenski trgovci svoje blago slovenskim kupcem dražje prodajali nego nemškim (Majdič), — da so slovenski advokati slovenskim kmetom veliko več računali, nego je to predpisano (dr. Brejc, dr. Brumen, dr. Benkovič), da so blagajniki slovenskih posojilnic brez odbora za-se iz blagajen denar jenali in to do 100 tisoč krov (Vošnjak), — itd. itd.

Pribili smo, da se nahajajo med slovenskimi poslanci možje, ki so svojo gospodinjo ustrelili (Roškar), ki so se umazali z zlindro (dr. Susteršič), ki so grešili v brinjevem grmovju (Ploj) itd. itd.

Pribili smo, da se nahajajo med slovenskimi praviki možje, katerim smo očitali, da so na nepoten način ravnali pri finančni in železnični (Roš) nadalje ki so kot duhovniki najslabši iz-

gled dajali (Svaton, Serajnik na Koroškem, Ogrizek, Vogrin, Rabuza, Sušnik, Vurkeli na Stajerskem), ja ki so deloma celo streljali, se s fanti pretepavali, kmete klefatali, čez potoke za dekletami skakali, 25 steklenic pive na enem sedežu spili, kmetom s pobojanjem grozili, križe iz groba trghali, raz prizne lagali in cesarja žalili . . .

— Pribili smo vse to in sto drugih slučajev! Ali dobili nismo nobenega odgovora? Pribili smo, da pošiljajo največji hujšaci proti nemški Šoli svojo deco ravno v nemško šolo! A odgovora nismo dobili . . .

Pribijemo vse to še enkrat! In sramota, vedna sramota čef tiste, ki si ne upajo v vojo, čast oprati, ki vtaknejo ta očitanja v žep, ki s tem priznajo, da je vse res, kar pišemo . . .

## Politični pregled.

**Politični položaj** je še vedno ednako nejasen. Vlada poskuša na podlagi posvetovanj omogočiti delavnost državne zbornice. Ali doseg se ji to ni posrečilo. Nasprotno, Cehi so še vedno na stalnici, da nočajo delati. Vseled tega se že prav resno s tem računa, da bode vlada nekaj časa s § 14, to je brez državnega zборa, vladala. Tako se igra na Avstrijskem vsled češke gonje z državljaninskimi pravicami, ki so jih naši očetje s svojo krvjo ljudstvu pridobili.

**Deželnozborska volitev.** 10. t. m. vršila se je za volilni okraj mest in trgov Celje volitev. Na mestu odstopivšega g. Hansa Woschnagga so kandidirali naprednjaki zdravnika g. dr. Negri. Ta je bil tudi ednoglasno izvoljen in sicer s 497 glasovi. Dobil je: v Celju 388, v Laškem trgu 33, v Sevnici 13, v Brežicah 63, v Vojniku 27, v Vitanju 13 glasov. Cestitamo volilcem za tega poslanca!

**Srečna Avstrija!** V Avstriji imamo zdaj 30 ministrov in penziji Ti možakarji, od katerih so služili nekateri le par tednov ali mesecov, dobili so od leta 1892 penzije za skupno 1 milijon in 200 tisoč krov. Poleg tega so pa nekateri ministri še posebne "milostne" penzije dobivali. Pri takemu gospodarjenju pač ni čudno, da imamo pri nas čez 42 milijone krov pri manjkajo!

**Velikanska tatvina v Trientu,** katero so povzročili irredentovski zlodinci v politične namente, še vedno ni pojasnjena. Italijanski duhovniki so zdaj večji del ukradene svote oblasti poslali, češ da se jim je izročila pri spovedi. Vendar pa manjka še vedno kakih 15.000 K. Dokazano je, da se je tatvina iz političnih vzrokov izvršila. Z ukradenim denarjem so namreč tatočili protiavstrijsko politiko razsirjevali.

**Cesar** rekel je ob slovesu od odstopivših čeških ministrov dr. Brata in dr. Zazeka, da se mu ta odstop na noben način ne dopade. Ministrta naj bi bila raje v vladu ostala. Cesar je dejal, da ne prizna potrebe tega odstopa. Mislimo, da češki ministri vedno zagrižani Cehi ostajajo. In zato jim ni nikdar za skupne interese države, marveč vedno le za dobičke svojih lastnih strank. Taki so bili češki ministri in taki bodoče tudi v bodoče ostali.

**Ruski vohuni.** Policija v Krakovi je zaprla nekega inženiera, nadalje nekega časnika in tega ljubico. Zaprte osebe so na sumu, da so v prid Rusiji špijunare.

**Kmetski nemiri.** Na posestvih grofa Ledovščaka v Galiciji so se pojavili upori in nemiri izkoriscanih kmetov. Obupani kmetje so napadli graščino in ubili nekoga uradnika. Prišli so orožniki in ustrelili v boju 9 kmetov. Ali potem so kmetje orožnike v beg spravili.

**Cestni boji** so se izvršili zopet enkrat v Kalabriji (Italijansko) in sicer v občini Plataci. Zaradi političnih vprašanj prisloj je do nemirov, pri katerih so vojaki streljali. Troje žensk (1) je bilo ubitih in več oseb ter vojakov ranjenih.

**Velikanski štrajk** izvajajoči delavci v Avstraliji. Najprve so stopili rudarji sedmih rudnikov v stavko. Večed tega pa morajo tudi tisočeri delavci drugih fabrik praznovati. Red in mir se doslej ni kalil.

## Dopisi.

**Razvanje.** Nasilstvo g. kaplana Krajnca iz Hoč je nam in vsem drugim faranom naravnost že zoperno do — no, do — Pred par mesecih šele je privandal, pa razprtij je toliko že učinil, da to vidi slehern človek, in to tudi mora. Nekekrati smo ga že obrili, pa gospodek se za kaj tacega malo zmeni, ima debejo kožo in čvrste kosti in lej ga, on nasiljuje naprej. Pa gospodek ni tako napaden v svojem presejtoni. To je kmalo izstuhnil, da so Razvanjanji malo presurj in šneidig, zaradi tega si je izmisliš novi metodo nekake reformacije. Aha, če jih sam Hencej ne premore, "Slovenski gospodar" pa jih bo, čisto gotovo da jih bo. To si je gospodek misli in je šel v Maribor in naročil za Razvanjanje par sto komadov presvetlega "Slov. gosp." Pismonoskar vzdihuje pod tem težkim črnim bremensom. Ljudje Razvanški so od začetka "Gospodarjeve" liste prav dobro in pravilno porabljal, pa njegova svetost jih drugače vendar ni zamogla prepričati in presvetiti in ker imajo do svojega starega pismonosa več naklonjenosti, kakor do kaplana ali "Slov. Gosp." so zadnje odpovedali. Pa "Gospodar" je itak tak debelokozec, kakor njegov strčnik Krajnc, on se je prehudo navadil pot v Razvanje ter še dandanes potuje po Razvanški občini v velikih množicah. Ostudno nasilstvo. Pa neki praktikus je pogrunjal, da naj prihaja, plačan je od g. Krajnca bržas in — na smetišči vendar nobenega cvehl in žulj ne bo. Torej s tem listekom bi se bil do tega zglijahi. A Krajnc se vsiljuje še globokeje. Obče priljubljenega kateheteta našega gospoda A. Lebena je izbacnil iz naše šole, ter samega sebe kot Razvanjakega katehetu inštaliral. Najlepše, oho, najgrše pri vsej tej komediji pa je to, da Krajnc v "Gospodarju" laže, da je g. Leben iz lastnega nagiba zaradi „neznosnih solskih razmer“ to katehezo odpahnil. Laž, grda laž, le da bi svojega sokaplana očrnil, sebe pa počarjal. Fej, taká politika! A g. kaplan Leben, o nje je duhovnik, njega ljubimo in častimo vsi, vsi, čemu pa g. Krajnc nima niti enega človeka, ki bi ga vsaj nekaj spoštoval? Gospod kaplan Krajnc, pa dolgo se ne bomo objemali: boma

Naš koledar je izšel! Košta s pošto 70 vin. Kupujte ga!

šla veliko, veliko prej, kakor kukavca prvič zakuka. Adijo, dragi mijo!

**Zgornja Hota.** Gosp. Filip Kisovar, krojaški mojster je prestopil k protestantovski veri. Uzrok temu je katoliški duhovnik kaplan Jože Krajnc v Hočah, kateri je neznansko nekristijansko ravnal z Kisovarjem. Krajnc sicer taj, kakor povsed, a prvega protestanta je vendar le naredilo njegovo vamiljeno kristijansko srce. Zacetek! Skofijstvo mariborskoro mora imeti kako dopadenja nad svojim apostoljem in reformatorjem — kaplanom Jožefom Krajncem!

**Hoče.** Kaplan Krajnc, pokrovitelj resnice. Kaplan Krajnc se pere, preveč so ga neki poblatili. Pa nič ne pomaga, če še toliko po „Sli. gosp.“ trdi da je čedem in nedolzen, ni ga deteta, ki bi njegovo lažnjično čenčarijo verjel, najrnejši tovarisi njegovi se mu sami v lice smejo. Da, da Krajnček, tvoje laži v ovemu listku ti popolnoma nič ne pomagajo. Ti ostanet kar si, dokler bo burila tvoja črna, izpridena kri po tvojih žilicah, ostanet ovi Krajnček, kot kakšnega te pozna že vsak otrok. Brez zamere! — Neki list Kranjčeve stranke ima kot geslo na čelu besede: „Diligite veritatem, filiam Dei — ljubite resnicco, hčer božjo — pa bržas le za bralce nekristijanske, kajti Krajnc in njegova stranka resnice ne poznajo ter se le z grdimi lažmi povačajo po svojih črnih listih in časopisih. Je že taka, Krajnček, tvoje laži bo moral tvoj „Gospodarček“ preklicati, ej to bo kaj gremko delo zanj. Čemu pa lažeš tako grdo, ti namestnik botki, ti oznanjevalec resnice in kristijanske ljubezni? Taji, taj, ter trdi da je „Stajerc“ grdo in nesramno lagal, da je on, Krajnček, nedolžni golobček, a „Stajerc“ ostudna zgaga itd. G. Krajnček ali veste kaj o porotni sodniji? Dajte ga zakuhati, tega zlobnega „Stajerca“ in potem pa bode nedolžnost Vaša na — svešten! Le naprej, le naprej! Gospod Krajnc, nič ne pomaga, če se zvijate kakor črviček na tršku, če prekinjate dopisalce „Stajerca“. Vam nobeden ne vrjame in vsakdo ve, da je vse to, kar je „Stajerc“ pravil, gola in — žalostna resnica. „Stajerc“ je prinašal resnice, čemu pa Vam tega nič mogoče, čemu se z lažmi in obrekovanjem pomagati? Da, da, resnica je včasih kaj gremka! Ni je dušice več v celih fari, ki bi ne dvomila nad Vašo resnicoljubnostjo, ni je, ni.

#### Diligite veritatem!

**Bohova.** Redko kdaj se Bohovčani pri tebi, dragi „Stajerc“ oglasijo, čeprav so zvesti in ndani tvoji prijatelji, ja danes naj bo — repa in korenje je že pod streho. — Smentek ti, ljubi „Stajerc“, kako si pa ti zvohal, da imamo mitukaj v naši fari, v Hočah, luštnega kaplančka Krajnca? Fleten gospodek je zares, le malo preveč siti smo ga že. No, nič ne deno, enkrat ga bomo že preživaknili, polagoma, ce je tudi pubel in bodičast ob enem, pa ga vendar bomo. Eden naših bohovskih velikanov se je zadujč grozil, da ga za popoldansko malico enkrat pozoblije. In tega se je Krajnček tako vstrašil, da je sedaj v Razvanje in sicer na tukajno ne emško o šolo pobegnil. Mogoče, da ga kak Razvančan pohrusta. Dober tek! Jutri naprej, zdaj je ravnonočkar sosedov Jožek pečenih kostanjev mi prinesel. Tvoj Tonček.

**Konjice.** Dalje časa že psuje na tokajšni nemški šoli katehet otroke na prav grdi način. Dosej pa niso ne starši ne šolsko vodstvo proti temu nastopili. Ker je pa zdaj stvar je prehuda postala, se je g. nadučitelj vendar pri župniškemu uradu pritožil. Radovedni smo, ali se bode poenjanju kaplančka konec postavilo! Opozorjam gospoda župnika, da ima trg Konjice še dovolj naprednih mož, ki si bodejo znali pomagati, ako bi se omenjeno poenjanje kaplana nadaljevalo. Svaka sila do vremena!

**Iz Kapel pri Brežicah.** Vsem prijateljem, tovarišem, lovcom, sosedom in znancem ter vsem drugim, kateri ste se udeležili pogreba našega ljubega skrbnega očeta Jožeta Žmavca, posestnika v Slogonskem št. 8, kateri je v 84. letni starosti zapustil dolino solz dne 1. novembra t. l. dne 3. nov. in katerih vas je bilo nad 1000 oseb na Kapelskem pokopališču, — se mi ostali sinovi srčno zahvaljujemo. Tudi bodi hvala Vam vsem bližnjim, kateri ste spremljali našo ljubo dobro manico, katera je takoj po pogrebu svojega moža našega očeta tretji dan nagle smrti iz zlosti umrla. Želimo se traditi, dosegi tudi mi

pri Vas, dragi prijatelji tako spoštljivo ljubezen, kakor ste jo skazali Vi našemu nikoli pozabljennemu očetu in ljubi materi.

Štirje sinovi Jože, Ivan, Andrej in Miha.

**Iz Ptuja.** Pred nekaj časa poročalo se je o največjem poslopju sveta, katero se je zgradilo v Novem Yorku od Singer Co. ake. družba za šivalne stroje. Opozorjam zdaj svoje cenjene čitatelje na sliko tega velikanskega poslopja, katera je razstavljena v izložbi omenjene akcijske družbe v Ptaju, Hauptplatz št. 1. Pri tej priložnosti omenimo tudi, da Singer Co. ake. družba svetovno znane svoje mašine ne prodaja po posrednih trgovcih, temveč edino v lastnih zalogah v vsakem mestu in potom svojih s podoblastilom potrjenih potnikov.

**Brežice.** Nepodpisano pismo je dobil veletrgovec g. Fr. Matheis, češ da ima njegov hlapec Jos. Pilpolh iz Sel večjo zalogu blaga domu, kakor on sam v trgovini. Orožniki so se o temu prepričali. In našli so res blaga za celi voz. Pripeljali so to blago s Pilpolhom vred v brežiško „kajho“. — Birman je bil v neki gostilni m. dr. talmi-Slovenec M. Hierländer. Možu bi pač pristojalo, da po vseh škandalih, ki jih je povzročil, izgine ali pa se za svojim zidovjem poskrije, nego da izizza drugade misleče ljudi. Skriti, skriti bi se moral s svojim prijateljem, vedno žejnim vice-purgermajstrom. S tem bi imel še Bog Bakus veselje in bi z njima zapel: Vse prodamo, kar imamo, samo da je veselo! Vidite, dragi bralci, s takim počenjem Slovencem se tudi ni moč na noge postaviti, pa če še tako s hri pavim glasom vpijetjo: Na zdar! To malo časti. Vam je v trenutku vzeto bilo, ko sta mislila svoj položaj s tem zboljšati, da sta verovala kači-zapeljivki. Koliko tisočev ljudstva si po drugih krajih ilče kruha in ne zataji lahkomiselnovo svojo mladost. Kaj ne, Mastnak, zastonj še birtaš Grabošek ne rabi krajde? Ena za drugim, kakor pajk z mahu, nazadne pa bode geslo: Presneti Slovenci, vse so mi vzel! Vi bralci tega lista, Vi poznate dovolj ljudi, ki se ne dajo premagati in se držijo gesla: Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal! — Kako se je glasila brzojavka iz Cepa, Škopek? Mielimo, da pričoljno tako-le: „Domovina rečeša, Bindek prepal!“ O jerum, kaj pa zdaj bo, mazna inata Škopek, z Vašim Bindekom?

**Iz Jesenic.** Gospodje v farovžu so pričeli silen terorizem. Glavno vlogo v tem igra kapelan Kogej, ki je faktičen fajmošter na Jesenicih. Učitelj Pibroutz je spisal tragedijo „Anica“, ki jo je uprizoril v dvorani gostilne pri „Jelenu“. Ob tej uprizoritvi pač ni bilo nobene politike, radi čess so pri igri sodelovali tudi otroci najbolj klerikalnih rodbin, kakor Čebulj itd. Tudi gledalci so bili pretežno večinje klerikalci. No, v soboto pa napada Slovenec Pibroutz-a in po krividi tudi nadučitelja, pa Spicaria in kliče vso oblastva nad nje, ali z drugimi besedami: v politiko hočejo speljati siti gospodje osebe, ki so mirne in že dolgo prenašajo surovosti klerikalcev. Če se taki napadi nadaljujejo, ostane nam le eno: s klerikalci prav nič skupnega, raje s tovarno, s katero se prav lahko izhaja in tudi na vseh straneh zanimalje zaslubi. Boljše je tudi, da postanejo Jesenice nemška last, kot pa bi imela klerikalna banda, en omejen kapelan pravzaprav, v nji toliko terorizma. Pričakujemo odziv učiteljstva na sobotni Slovenec.

## Novice.

### Naš koledar — izšel!

Gotovo bode všeč somišljenike in prijatelje razveselila vest, da je „Stajerc“ v kmetijski koledar za leto 1910 že izšel. Ravnokar smo dobili prve izvode iz tiskarne. In lahko rečemo, da je letošnji koledar v vsakem oziru boljši in večji nego prejšnja dva leta, odkar izhaja. Ves koledar obsega skupno 144 strani, 9 člankov, 11 povestij, 2 pesni, kalendarij, seznamek sejmov, poštne tarife in kolokvne lestvice, male vesti ter 12 slik. Slike so vse lepe in velezanimive. Vsebinu na našem letošnjem koledarju obsegajo tole: 1. Leto 1910 (popis leta, deželni patroni, cesarska rodbina, avstro-ogradske deželne barve in vladarji v Evropi). — 2. Kalendarij (popolni kalendarij z zapisniki in verzji). — 3. V tretje

leto“ (uvodne besede). — 4. „Dan plačila“, spisal Karl Linhart (čepa in pretresljiva povest iz kmetskega življenja). — 5. „Napredek“, spisal W. Ernst (zanimiva critica). — 6. „Na grobu Jožefa II.“, pesen, spisal K. L. — 7. „O gnojenju travnikov z umetnimi gnojili“ (zelo podčudni gospodarski članek z dveh lepima slikoma). — 8. „Na morju“, pesen, spisal K. L. — 9. „Prebilavstvo zemlje“ (podčudni članek v vedo slike). — 10. „Štefi na gaja“, spisal K. L. (povest iz otroškega življenja). — 11. „Vbogi v rabeček“ spisal Peter Rosegger (istotako povest iz otroškega življenja). — 12. „Gora in dolina“, spisal A. v. Auerswald, (pretresljiva povest o spokorjenem morilcu). To povest bode gotovo vsakdo rad večkrat prečital.

— 13. „Resnična povest“, spisala Mary Koch (pripoveduje življenje in konec skopuske družine). — 14. „Od vsega največje“ (podčudni članek o največjih stvareh na svetu, z lepo in zanimivo sliko, ki predstavlja te največje predmete). — 15. „Usode polne hlače“, spisal Fr. Lünzer (prav zabavna povest iz vojaškega življenja, nad katero se bode pač vsak čitatelj prav iz srca smejal). — 16. „Starikonj“, spisal Emile Zola (lepe besede proti trpinčenju živali). — 17. „Nekaj o naših poslih“ (gospodarski članek, ki rešuje prav pametno velevažno kmetsko vprašanje o posilih in katerega bode pač vsak čitatelj za resničnega izpozna). — 18. „Domaci advokat“ (cela vrsta vzorcev ali muštrav, kako se delajo razne prošnje, ki so navadne v življenju). — 19. „Kmetijski suknji smo vsi tovariši“, spisal L. v. d. March, daljša povest, ki je zelo pretresljiva in popisuje veliko žaloščiro iz kmetskega življenja; ta povest je ena najlepših te vrste in bude čitatelj z njo pač zelo zadovoljen). — 20. „Lastni stroški pri delovanju na mleku“, spisal dr. P. Schuppli (gospodarski članek o kmetskem knjigovodstvu, ki je pač izredne važnosti za kmete; vsakdo se bode iz tega članka veliko pručil). — 21. „Midi in dežele“ (lope in ponosne besede, ki jih je izpovedoval nemški katoliški župnik Ziegler na zborovanju društva za dobrodelnost). — 22. „Od domače grude“, spisal Anton Gitschtauer (zalostni konec kmetske družine, ki je bila odtrgana od svoje domače grude in si je moralna v tujem mestu kruha služiti). — 23. „Iskal je zlato“, spisal A. A. Naaff (življenje in konec cločka, ki je imel v sebi edino hrepeneje po zlatu in je žalostno v južni Ameriki končal). — 24. „Naprij za staro pravdo“, nekaj napredne pridige, spisal Stajerci Pratikar (razmotriva v poljudnih besedah pomen in zahteve naprednjakov). — 25. Male vesti. — 26. Poštnine itd. — 27. Seznamek sejmov na Štajerskem in Koroskem. — 28. Izberati. — Kakor se vidi, je vsebinska našega koledarja letos izredno bogata. Zato smo morali tudi koledar za celih 16 strani povedati. Tudi lepe slike smo dodali, da vstrežemo vrlim svojim somišljenikom. Cena pa je koledarju ednaka ostala. „Stajerci Pratikar“ kmetski koledar za l. 1910 košta namreč samo 60 vinjarjev, s poslovnino vred pa 70 vinjarjev. Tih 70 vinjarjev ali 35 krajcarjev izda pač vsakdo lahko za tako veliko, zanimivo, zabavno in poučno knjigo. Kdor vzame 10, koledarje, dobi enega zastonj. Opozorjam na to naše zaupnike . . . Tako pošljemo naš koledar tudi letos s trdnim zaupanjem v svet, da ga bude ljudstvo z veseljem sprejelo in naprej dajalo. Naročite se, kupujte koledar in agitirajte zanj! Vsinadelo!

**Poljski list za nemščino.** Kakor znano so Poljaki v splošnem hudi nasprotniki Nemcev. V zadnjem času se je pričela celo v Galiciji od gotove strani huda gonja proti nemščini. Seveda se udeležujejo te bedaste gonje večidel le ljudi, ki špekulirajo na neumnost ljudstva. Pametni Poljaki priznavajo pomen in potrebo nemščine. Tako piše n. p. pomembni poljski list „Gazetta narodowa“ v dajšem članku, da je gonja proti nemškemu podruku nezmišljena in škodljiva. V Galiciji se ni bati prepolovljajo z nemštvom. Znan je nemščine ne pa je v boju za vsakdanji kruh, kakor tudi na političnem polju, zelo koristno . . . Tako

**Naš koledar ima 144 strani in mnogo slik. Naročite si ga!**

piše narodni, zagrženo-poljski list. Je pač tudi v Galiciji tako kakor pri nas: nekateri, ki sami nemščino vsak dan rabijo, nasprotujejo ji vedno, kadar si jo hočejo tudi široki sloji ljudstva priti. Nasprotniki nemščine so povod le tisti ljudje, ki hočejo vbogo ljudstvo v neumnosti obdržati.

**Otrpljenje (Kinderlähmung ali Poliomyelitis)** se imenuje neko za naše pokrajine novo bolezen, ki je zahtevala v zadnjem času že precej žrtev. Predavanju dr. Karla Führntratt o tej bolezni naj posnemamo sledče večje stavke. Letos se je ta na Švedskem in Norveškem že preje znana bolezen tudi na Štajerskem pojavila i. s. najprv v Altenmarktu in v dolini Eunsa. V spomladici pojavljala se je bolezen že v Gamlicu, Hausmannštiftu in Vordernbergu. Posebno hudo je nastopila potem v trgu Leibnici in v okolici. Ali tudi v raznih drugih Štajerskih krajih in v Gradcu je otrpljenje nastopilo in sicer skupno v 417 slučajih. Od teh bolnikov je srednje 13% umrlo. V prvi vrsti zadene bolezeni otroki i. s. od 1—2 let starosti. Ali tudi starejši ljudje niso izključeni. Prvi pojavi te grozne bolezni so sledči: otroci postanejo slabovoljni; vedno zahtevajo, da se jih nosi. Osebe se čutijo, kakor da bi bile zbitje. V udih čutijo sunke bolečin in potem pride huda mrzlica. V posameznih slučajih prime najhujša jeza bolnike. Potem se pojavlja otrpljenje posameznih udov in zlasti muskejnov ob hrbitenici, ob očeh in drugod. Usta so postrani zategnena; enega očesa bolniki po navadi ne morejo zapreti. Pri nekaterih bolnikih se doseže popolno ozdravljenje, pri drugih pa ostane nekaj udov otrpljenih. V slučaju oboleganja naj se takoj zdravnika pokliče, ker je bolezen tudi naležljiva in skrajno nevarna. Šrodstva proti tej bolezni so: paziti se mora, da se otroci ne prehledijo, da so usta in zobi čistiti itd. Vsakega obolelega otroka naj se dalje časa v postelji obdrži. Za bolezen je predpisano naznanilo na oblast. — Omenili smo te točke iz predavanja, ker nam je na tem ležeče, da ne boste ljudje nepripravljeni, ako bi se ta bolezen zopet pojavila.

### Iz Spodnje-Štajerskega.

**Napredno gospodarsko delo.** Kaj pomaga vso besedilčere o zboljšanju gospodarskega položaja našega ljudstva? Nič — popolnoma zastonj je vsako govorjenje, ako mu ne sledi tudi delo! Delati, resno in pametno delati je treba, potem bode mogoče, da si vstvarimo boljšo bodočnost. Seveda, tako delo potrebuje mnogo moći in mnogo strokovnjaškega znanja. Za danes hočemo par besed izpregovoriti o načinu tega delovanja. Pred par dnevi vršil se je v Cirkovih večji sestanek, katerega so se udeležili razven okroglo 200 kmetov tudi okrajni načelnik ptujski Jos. Ornig, nadalje od dejavnega kulturnega sveta gospoda nadinzenir Sinnreich in inženir dr. Simler. Na posebno vabilo g. Orniga prišel je tudi tamozni deželni poslanec g. Ozme. Sestanek imel je namen, pogovoriti se o melioracijski (odstranjenju škodljive vode in dovozu potrebnih) v pokrajini Fraunheim, Slov. Bistrica, Cirkovce, Sv. Lovrenc in Lancovce. G. inž. Simler je o celem predmetu predaval in omenil, da obsegata močvirnata pokrajina okroglo 10 tisoč oralov zemlje. Troški za to velikansko melioracijo bi znašali 3 milijone kron. Od tega bi pa kmetje le 20% plačali in tako bi zanje prišlo na vsak oral 80 K. troškov. To velezanimivo predavanje je posl. Ozme v slovenščino prevedel in zbranim kmetom raztolmačil. Zavzel se je živo za to stvar ter jo iz gospodarskega stališča toplo priporočal. Potem je povedal okrajni načelnik Ornig, kako je prišlo do te zadeve. Pred okroglo 4. leti je gradil Ornig velepotrebno cesto v Sesterže. Pri temu je opazoval te velike pokrajine, ki so žalibog tako močvirnate in ki do nasajo vselej tega kmetu le malo kisle krme. Ornig je pa tudi videl, da bi se dalo to zboljšati. Valedi tega je stavil pred okroglo dvema letoma skupno s takratnim dejavnim poslancem g. Stigerjem v dejavnem zboru tozadne predlog. S tem predlogom se je dejavnih odbor pečal in je pričel zdaj na resno izvršitev misli. G. Ornig u. Stigerju, ki sta to velevažno gospodarsko zadevo v tir spravila in tako rekoč dosegla, da se je pričela tudi dejela z njim.

pečati, gre vsa hvala. Kajti tamošnji kmeti sami morajo izpoznati velikansko važnost tega predloga. Posestva bi za polovicu v vrednosti zrasla. G. Ornig je tudi omenil, da naj kmetje v zmislu besed posl. Ozmeca ravljajo še ne pustijo na napadna pota spraviti. Vsi so tudi izrazili svojo zadovoljnost. Upati je, da bodo šla zdaj stvar naprej! Na prošnjo g. Ozmeca je načelnik Ornig tudi oblubil, da bode z vsemi sredstvi delovali za to stvar in je tudi takoj za prve troške primerno sveto denarja dovolil. Ljudstvo je g. Ornigu in vsem, ki se za to velevažno gospodarsko vprašanje zanimajo, zelo hvaležno. Poročali bodočno še naprej o storjenih korakih. Kmetje pa, bodite edini, da se ta stvar izvrši!

**Povsed rogovilež?** Pri sestanku za melioracijo v omenjenih pokrajinah bil je tudi znani pravnički zagrinjenec Kupčič iz Ptujice gore navzoč. Ta mož spada med one rogovileže, ki niso nikdar srečni, ako so kmetje edini in ako se boče kmetom v njih gospodarstvu pomagati. Ti ljudje mečejo v vsako stvar svoj strup in ako jim je le količaj mogoče, potem bodejo gotovo škodovali. Tudi pri temu sestanku je moral ta Kupčič besedičiti. Poslanec Ozme kot klerekalec gotovo ni politični prijatelj g. Orniga. Ali vkljub temu se ni vtikal v politična vprašanja in ni trosil nezadovoljnosti. Nasprotno, g. Ozme je hvaležno priznal Ornigovo delo in je prosil, da naj načelnik tudi zanaprej svoje moći tej stvari žrtvuje. Kupčič pa, mož, katemu je vsako gospodarsko delo deveta brig in ki pozna le politično sovraštvo, nastopil je in pričel po fariješko zavijati ter proti naprednemu okrajnemu odboru hujskati, češ da nima pravega zaupanja itd. To je pač skrajna predzrost tega človeka! Sam Ozme ga je zavrnil in je dejal, da kar g. Ornig oblubil, tudi stori in da se mora zaupanje smeti. Sicer pa naj bi Kupčič samo na Ptujsko goro pogledal in moral bi priznati, da je Ornig in z njim napredni okrajni odbor tam velikansko delo izvršil, za katerega je vsak pošteni posestnik na Ptujski gori zadovoljen ter hvaležen. Kdo je tam vse storil? Ali morda pravnički okrajni zastop? Ne, ta se ni brigal za ljudstvo, ta tekem desetletij ni vslil proti prebivalstvu. Ornig z naprednim zastopom pa je zgradil ceste v Sesterže, Monsperg, Štahlovce, cesto na Ptujsko goro do Naraplijja, ja danes do Siteža. In mož, ki je to storil naj bi se ne zaupal? Res, žalostno je za tega Kupčiča, da ga hujskarija tako daleč preslepi, da postane predcen in impertinent. Ali misli da človek tudi zadevo melioracijo onamogočiti? Potem se pač grozno moti. In pazi naj, da ga prizadeti kmetje sami ne primejo za ušesa! Proč s hujskariči pri gospodarskemu delu!

**Narodna stranka**, to je namreč edina stranka brez naroda na spodnjem Štajerskem, je v zadnjem času precej potihnila. Edini njen dejavniki poslanec dr. Kukovec ni imel v dejavnem zboru res nobene sreče. Kolikorkrat je nastopil, tolkokrat se je tudi oprek in osmešil. Mož je pač še zelo zelen za politiko in mislil je menda, da bode izkušenim poslancem tudi tako imporniral, kakor imponira recimo temu ali onemu pravničku učiteljiku. Pa ni šlo! Es war so schön gewesen, es hat nicht sollen sein... Kukovec je računal v prvi vrsti na socialne demokrate. Ali ti so prepamatni, da bi se zavzemali za narodnjaške neumnosti teh gospodov. In tako je postal Kukovec v dejavnem zboru pravi samotar, pravi puščavnik, katerega so drugi poslanci le s kuriozno radovednostjo ogledovali. Vlagal je interpelacije in preglejke in vprašanja, vse za koš, vse brez vrednosti in pomena. In prišel je domu s prazno glavo in praznimi rokami, kakor je bil šel v Gradec. „Izvrševalni odbor narodne stranke“ (tako se namreč imenuje par gospodov, katerih duševni vodja je penzioniran pesnik Spindler in ki zrajo prav dobro vino pit) pa je moral hitro nekaj storiti. Zato je vzel Spindler „plajšift“, s katerim je svoj čas slabo zložene pesni pisaril in napisal je dr. Kukovcu „zaupnico“. Gospodje, ki znajo v celjskem „narodnem domu“ tako dobro vino pit, so torej zadovoljni z dr. Kukovcem in imajo do njega zaupanje. Mi tudi! Mi smo zadovoljni z njim, ker možakar ne koristi in ne škoduje, kakor Blažev žegen. In mi imamo zaupanje do njega, ker smo trdno prepričani, da ostane i

zanaprej — Blažev žegen. Ali naj bo kakor hoče, — „izvrševalni odbor narodne stranke“ imel je pa le priliko, zopet enkrat nastopiti... Čudno je pa to, da ta slavni „izvrševalni odbor“, ki se gotovo na politiko bolj razume nego zajec na boben, ni ničesar „izjavil“ glede Vošnjakove tožbe. Ta Vošnjak napravil je sicer dolga čez 300 tisoč kron in posojilnica v Soštanju kakor ona v Celju bodeta krvave groše izgubili, — ali Vošnjak je bil vedno prvak in kaj ga briga vse drugo. Zakaj torej „izvrševalni odbor“ temu Vošnjaku ni izjavil „zaupanje“. Menda tega ni bilo treba, kajti Vošnjak je imel že skozi desetletja toliko „zaupanja“? da je smel s blagajno posojilnico popolnoma po lastni glavi gospodariti. In gospodaril je, — kako, to je pokazala sodniška razprava... Ali radovni smo, kako si predstavlja ponosni „izvrševalni odbor“ bodočnost „narodne stranke“. Splošno znana tajnost je namreč, da so edino liberalne prvaške posojilnice omogočile izdajo „narodnih“ časopisov. Brez podpor teh posojilnic bi „Narodni dnevnik“ in „Narodni list“ že davno tam počivala, kjer počiva nekdajna tetka „Domovina“. Niti a-b-c-strelci ne bodejo verovali, da živita ta dva lista od naročnikov. Zdaj je pa znano, da izgubi Šoštanjska posojilnica vsled poloma poštevajaka Ivana Vošnjak najmanje 100 tisoč kron. Istotako je znano, da izgubi celjska posojilnica precej tisočakov. Mi sicer ne vemo, če se bosta ti posojilnici vkljub tej velikanski izgubi še pri življenu obdržali. Verujemo tega ne, kajti ako izgubi takšni mali denarni zavod kar 100 tisoč kron, potem mora propasti. Na vsak način pa ne bode Spindlerjeva „narodna stranka“ več podpor dobivali. In tako bomožno bržzone doživeli slučaj, da nam izgine bratec „Narodni dnevnik“ iz povrja... En polom sledil bode drugemu! In na razvalinah otročje ustavnovljene „narodne stranke“ bodo Vekoslavček Spindler spesinal zadnjo svojo pesem...

**Dr. Kukovec — advokat v Celju.** V zadnjem času pričeli so se pravnički advokati prav pogoštoma v Celju naseljevati. Kakor smo že zadnjič napisali, nastavil se bodo advokati in poslanec modrijan in kristjan prve vrste dr. Benkovič v Celju. V Brežicah si je tekom leta pridobil baje tak nahod, da si ga hoče v Celju ozdraviti. Ne vemo, če se mu bode to posrečili, kajti tudi kmetje v celjski okolici nimajo radi, ako se jim prevede računa... Sicer se pa tudi drugi pravnički advokati radi v Celju naseljevajo. Tako je naznani vodja „narodne stranke“, dr. Kukovec, da bode tudi on odslej Celjane razveseljeval s svojo odvetniško navzočnostjo. Celjani se tega ne veselijo; ali bojijo se tega tudi ne. Kajti znano je, da se pravnički zagrinjeni advokati po navadi sami ubijajo. To se je že v raznih krajih zgodilo in tudi v Celju ne bode izostalo. V boju proti naprednjakom bodeta sicer Benkovič in Kukovec gotovo roka v roki delala. Drugače sicer nista največja prijatelja. Ali v takem slučaju pozabita zadovoljno na vsa nasprotva in kot politika kakor advokata postaneta v danih razmerah ednaka...

**Oj ti vlogi Ploj!** Hofrat Ploj postaja pravzaprav komična figura in skoraj je usmiljenja vreden. Za dejavnih zbor štajerski so ga voliči z veliko večino odklonili. V državnem zboru pa sedi samo zaradi tega, ker je dr. Korošec in z njim vsa politiku kaplanokratija svoj čas mislil, da ga bode popolnoma v svoj jarem spravili. Seveda, zdaj ko se Ploj ni vsezel na Koroševe limanice, ko ni hotel sedeti v enem klubu z izbornim strelecem Roškarjem in modrijanom Piškem, zdaj ga njegovi nekdajni prijatelji tudi več ne marajo. Mi naprednjaki nismo hofrata Ploja nikdar posebno radi imeli; kajti mož, ki je bil v svojih mladih letih vpisan kot Nemec, da je vžival nemške podpore, osredotoči danes vso svojo politiko na eni strani v lažjih polnogojih proti nemštvu, na drugi strani pa v svojih osebnih ciljih. Taki ljudje, ki so e. kr. plačapi uradniki, po našem mnenju niso dovolj nevidni, da bi kmetske koriste zastopali. In taki ljudje, ki so hofrati in poslanci, ki kot hofrati lepe plače brez dela potegujejo, kot poslanci pa na podlagi svoje imunitete najhujše laži širijo, ki svoje laži potem preklicujejo, v svojih zakonih lističih pa jih naprej trosijo. Taki ljudje za nas naprednjake nimajo nobene veljave in pricorni smo, da bode za ljudstvo le koristno, ako

popolnoma iz površja izginjo. . . Ali za Ploj dandanes tudi klerikalci ne marajo, — tisti klerikalci, ki so pri zadnjih volitvah v državni zbor zanj pričnico in spovednico izrabljali in procesije vprizarjali. Ja, tudi ti klerikalci zanj več ne marajo. Očitali so mu najprve znane „brinjeve veje“, od katerih je Ploj moralično še danes opraskan. Potem so ga pa pričeli politično bombardirati, da vlogi hofratek danes več ne v. kaj naj bi storil. V eni senci se jezi in milo prosjači pri teh brezsrčnih klerikalcih. Tako piše v zadnji številki pobalinske svoje ljubljanske cunjo milo in tožari kakor kaznovani deček, da noče nikdo več v njegovo „delavnost“ verovati. Oj ti vbogi Ploj ti! Res komična figura si postal in mi res ne razumemo, kaj si vso svojo možnost izgubil. Vsak drugi človek bi namreč pri teh razmerah že davno svoj mandat volilcem pred noge vrgel. Vraga, za tistih 20 K na dan se Ploju vendar ne gre! Zaupanja pa nima na nobeni strani več, k vedjemu še pri dr. Jurtsel, ki mu sledi skozi drn in strn in pri Jurzi . . . Ploj, zakaj zabavaš ljudstvo s komičnimi tvojimi nastopi? Kajšej pojdi spati . . .

**Lepi kristjani** sedijo menda v uredništvu znanega „Slovenaškega Gospodarja“, po domače „Fihposa“. V zadnji številki se hudojejo nad nami, ker smo ob Veselusvetih nekaj primernih besed izpogovorili. Mi smo se sicer navadili, da beremo v tako imenovanih „krščanskih“ listih a la „Gospodar“ edino podlaži, hudo obrekovanja, neverjetno sovraštvo in ednake cvetke iz vrta duhovnikov, ki so na svoj stan pozabili in ki častijo edino „boga“ politične častihlehnosti. Ob nobenem prazniku tudi ne čitamo v „Fihposu“ besedice poštenega krščanstva. Ti ljudje nimajo za kaj tacega prostora. Oni napolnijo svoje umazane predali z lažjo . . . Zdaj pa se ta farizejska družina celo rejenči, ker se mi napredniji na dnevu Veselusvetih spominjamno svojih mrtvih. Farizeju, ki trga sveti križ iz groba, ako nosi ta nemški napis, je seveda dan Veselusvet — nič! Uredniški kaplančki „Fihpos“ se hudojejo nad nami, ker smo v dotičnem članku po smrti vsi ednaki. Seveda, ljubše bi jim bilo, ko bi vladale tudi na onem svetu razmere kakor tukaj. S svojim nazadnjaštvom bi tisi ljudje najraje tudi nebesa korumpirali. Radi bi imeli, da bi tudi na onem svetu kmetska mati svojega sina-duhovnika vikala, da bi kmetski oče svojem sinu-kaplanu roko poljuboval, kakor se to v sramotu duhovnikov še dandanes godi. Ali — tega menda ne bode! Po smrti smo vsi ednaki, sam rimski papež se bode moral pred večnim sodnikom takoj zagovarjati, kakor zadnji cestni pometec. In v peku oode bržkone več farjev nego kmetov . . . Razumete, vi slavní gospodje pri „Gospodarju“? Dandanes lahko svoje grehe skrivate v dnu svoje črne duše, ali enkrat boste zanje odgovor dajali. In mi res ne vemo, kdo bode težje odgovor dajali, uredniški „Stajerci“ ali pa pisaci „Gospodarjevi“ . . . Na vsak način pa je značilno, da pljujejo dandanes ljudje, ki nosijo duhovniško obliko, na časopise, kateri si upajo krščanske resnice razglasevati. Je pač res, — te vrste politični duhovniki križajo vsak dan Jezusa, vsak dan desetkrat, — in niti sram jih ni!

„**Narodna stranka**“ se je menda že naveličala brezuspšnih svojih volilnih bojev. Zato se tudi dejelozborske volitve, ki se je vršila 10. t. m., ni udeležila. Nekateri pravijo, da je tej žalostni „narodni stranki“ tudi drobiža zmanjkal. Razne posojilnice so si vzele vzgled pri polomu v Šoštanju in vse je prepirano, da bode temu polomu sledili tudi — bankeroti „narodne stranke“ same . . .

**Naš članek** o velikanskem prvaškem polomu v Šoštanju prinašajo napredni nemški listi dobesedno. S tem je pač dokazano, da smo zadevi v črno, kdo smo to brezvestno prvaško gospodarstvo razkrinali.

**Lep prvaški ošikanec** je uradnik Martin Polič pri advokata dr. Lešniku v sv. Lenartu. Ta Polič se obnaša pri sodnji na neverjetno čudni, neotesan način, kakor da bi bil v kakšni ostanji. Nudi, da mu bodojo vsi uradniki komplimente delali, ker je prvaškega misljenja. Ali uradniki pri sodnji končno niso zato tukaj, da bi se s budimi volimi bodli in s takimi možeci prepirali. G. kancler Dernatsch se je vsled tega pri sodniku pritožil, da je prvaški aragonant ne pri sodniku pritožil, da je prvaški aragonant

Polič „grob“. In zdaj se je zgodilo nekaj, kar kaže pravaka v vsej avoji predrnosti. Polič je šel in tožil (!) g. Dernatscha zaradi besedice „grob“ za žaljenje časti. G. Dernatsch je z raznimi pričami dokazal, da je Polič nesamo grob, po našem mnenju celo tako „grob“, da bi ga vsak drugi iz sobe vrgel. Ali vkljub temu je prvi sodnik dr. Haunig g. Dernatscha na 20 K globe obšodil. Prizivna sodnija pa je bila drugačega mnenja. Oprostila je g. Dernatscha popolnoma. Polič bi imel pač lahko za en „polič“ pameti in dostojnosti. Drugače se mu zna enkrat še kaj hujšega prepetiti.

**Zupnik Vogrin**, ki se sam tako rad za kneza haložanskega nazivlja, je seveda v dnu svoje duše nasprotnil vsega, kar disi po nemštvu. Vedno se dela ta žegnani gospod za najboljšega rodoljuba in odrešenika haložanskih Slovencev. Istotako se dela seveda tudi vedno za najboljšega kristijana in, kdo bi po besedah sodil, misliti mora, da postane Vogrin že v tem življenju svetnik . . . Mi pa tega na vse strani črnega gospoda veliko bolje poznamo. O njegovih pobožnosti ne bodoemo danes govorili. Pač pa treba spregovoriti par besed o njegovem „slovenskem prepričanju“. Knez haložanski, župnik Vogrin imel je namreč 4. t. m. v sv. Barbare neko vinski licitacijo. Ne vemo, ali je zlicitrat vino, ki je zraslo v njegovih goricah, ali pa ono, ki so mu ga vbogi kmjetje skupaj znesli. Na vsak način pa vemo, da je razglasil fajmošter Vogrin to svojo licitacijo v graškem nemškem listu „Tagespost“. Čudno, čudno, ta Vogrin, ki bi najraje vancaga Nemca živega požrl, je nakrat v nemškem listu z nemškim inzeratom nemške kupce vabil. Seveda je moral svoj inzerat plačati. S tem pa je podpiral težnje tega nemškega in liberalnega (!) glasila, „Tagespost“ je popolnoma protiklerikalna, pravski klerikalci jo imenujejo celo vedno „protiduhovniško“ in „brezversko“. S svojim denarjem je torej Vogrin podpiral ta „brezverski“ list, samo da bi za svoje „slovensko“ vino nemških kupcev pridobil . . . Čudno, res čudno! In zdaj pa vprašamo: Koliko velja Vogrinovo prepričanje? Doma pri kmetih se baha s svojim „slovenstvom“, ali kadar ima vino za prodati, fehtari in lazi tudi okoli nemških kupcev!

**Jakec, Jakec**, — veš, ti Jakec v sv. Barbare, — kaj je s „Hajstrom“ za kurja očesa? Ali ti ga je zmanjkal? Zakaj nam nič ne pišeš? Ali ti tvoje gorice ne nosijo toliko, da bi si mogel zoper nekaj razglednic z nagimi bambami kupiti? Ali imaš še kaj žganja? Ali hočeš še vedno v „Stajerc“ dopisovati? Jakec, Jakec, ne boš kaže pihal . . .

**Prvaški učitelj — zločinec.** Prvaški listi spravljajo po navadi vsak zločin v nekako zvezlo s „Stajercem“. Naj se zgoditi potem karkoli bodi, vedno je temu naš list krit. Čudno je pa le, da se zgodijo tudi v prvaških vrstah naših nasprotnikov tolkokrat zločini. Ko bi bili mi hudojni, bi trdili, da je to posledica čitanja prvaških listov . . . Poročali smo že pred nekaj tedni, da so orožniki zaprli 31-letnega oženjega učitelja Miha Slemenšeka iz Sv. Ožbalta pri Breznu. Ta mož je bil gotovo najbolj zagrižen prvak v drugač napredni tej fari. Vedno je agitiral in politiziral. Ali ljudje so pričeli govoriti, da ima ta veliki Slovan neke neprijetne navade, da se igra s šolskimi deklamacijami na prepovedani način. Ko je to krajni šolski nadzornik g. Dietinger izvedel, napravil je takoj naznanilo. Vršila se je sodniška preiskava, ki je dognala, da se je ta čedni učitelj na desetih še ne 14 let starih šolskih dekletah zagrešil in to na tak način, kakor ga niti popisati ne moremo. Uganjal je svoje svinjarje deloma tudi v šolski sobi. Seveda je Slemenšek tajil. Ali pomagalo mu ni nič. Sodnija ga je obosidila na 13 mesecev težke ječe. Ožbalski prvaki so zdaj svojega voditelja izgubili!

**Porotna sodišča** na spodnjem Stajerskem vršla se bodoje prihodnje leto 1910 tako-le: Pri okrožni sodniji v Mariboru z začetkom dne 7. marca, potem dne 13. junija, dne 19. septembra in dne 23. novembra. Pri okrožni sodniji v Celju pa dne 17. januarja, 11. aprila, 4. julija in 17. oktobra.

**Častno darilo** 50 kron dobil je g. Švimmajster Karl Prawetz v Mariboru, ker je več oseb iz Drave potegnil in jim s tem življenje rešil.

**Besni huzar.** V noči 6. t. m. divjal je po mariborskih ulicah huzar Johan Lister. Zbijal je s sabljo okoli sebi, ranil več oseb in nadlegoval zenske. V kasarni so ga zaprli.

**Lepi zet.** Delavec Jaka Nedok iz Bričave v Ljutomerškem okraju je pretepel 76 letnega oceta svoje žene in ga težko ranil. Upamo, da se ga bode primerno kaznavo.

**Rebra zlomili** so fantje v pretepu hlapcu Tišleriju v Ljutomeru.

**Dobili** so orožniki pri spodnjem Drauburgu gimnazij-kega učenca Fric Pewetza, ki je bil par dni iz Ptuja izginil. Fantje so oddali starišem.

**Brzoviak povezil** je v Zagorju konduktterja Jakoba Schrammela. Odtrgal mu je levo roko. Nesrečne so pripeljali v ljubljansko bolnišnico.

**Razgrajač.** Tone Predikaka bil je obsojen zaradi tepeža na 3 tedne zapora, katerega bi moral 2. t. m. nastopiti. Prišel je pa pijan v kazensko poslopje v Ptaju. Vsled tega ga jetincičar ni hotel sprejeti. Predikaka pa je pričel razgrajati. Vtakniti so ga morali čez noč v luknjo. Drugi dan pa je trezen svojo kazeno nastopil. S svojo pijanostjo je torej le eno noč zapora „profitiral“.

### Iz Koroškega.

**Cerkvena Linč-justica.** Iz Rožeka se nam poroča: Kakor se tukaj ve, prosi je župnik v St. Iliju že dvakrat „biser“ koroško najuljudnejše, da naj blagovoli poslušati tudi njegove priče. Enkrat je prislo celo 7 župnikov pri v knezoškofsko pisarno, da podajo tam sledoč izjavo, katero je podpisalo 56 posestnikov v fari in ki se glasi: „Mi podpisani posestniki v fari smo z delovanjem našega župnika popolnoma zadovoljni; on nam ne daje nobenega pobujšanja; vsled tega smo pripravljeni, da se za njega vedno in povsed potegnemo“. — Višja cerkvena oblast v Salzburgu je smatrala to izjavo za prošnjo, vsled tega smatrala je tudi 141 podpisanih posestnikov ne za priče, marveč le za proslice. Voditelji cerkvene politike na Koroškem niso dali svojemu duhovniškemu sobratu, tužniku v St. Iliju, niti toliko pravice, kolikor jo ima tudi najhujši roper in morilec. Niti zagovarjati se mu ne pastijo in to je pač za pametno ljudetvo dokaz, da se hoče tega nepolitičnega duhovnika na vsak način uničiti. Proti župniku v St. Iliju se nastopa tako, kakor na Španškem. To je krivično, to pokopuje vero! Ako je cerkveni oblasti res kaj na tem ležeče, da se ljudstvo ne boga in ne tira v brezverstvo, potem naj zasilijo župnikove priče. Denuncijanti ne smejo zmagati!

**Predzno čelo.** to je znak prvaških politikov. To nam dokazuje tudi župniški provizor Peter Serajnik v St. Petru pri Grabščajnu. Ta neverjetno predznični človek, katerega je javnost že davno obšodila, postal nam je namreč sledoč impertinentni „popravek“ po znanem zloglasnem § 19: — „Uredništu „Stajerca“ v Ptaju. V zmislu § 19 tisk. zak. zahtevo podpisani, da sprejemete sledoč popravek z ozirom na Vaše poročilo „Volilna sleparija“ štev. 43 Vašega lista z dne 24. vinotoka t. l. Ni res, „Znane so vse svinjarje, katere so se Serajniku pred sodnijo dokazale. Znano je, da se je ta gospod tudi naravno hudo zagrešil“, ampak res je, da se mi pred sodnijo niso dokazale nobene svinjarje in da se nikdar nisem naravno zagrešil. Z spoštovanjem Peter Serajnik, provizor. Št. Peter pri Grabščajnu, dne 26. vinotoka 1909. —“ Tako piše ta čisti in čedni duhovnik, ta ljubljene farške politične gospide na Koroškem. Mi pa ostanemo seveda popolnoma pri svoji trditvi. Mi naravnost trdim, da je Serajnik vsled svojega škandaloznega postopanja naravnost sramota za duhovniški stan, da je le čudno, da se ga že davno ni pognašo tja kamor spada . . . Pred sodnijo se je Serajnik toliko umazanih dejstev dokazalo, da bi se vsak drugi človek poskril v zadnji kot. Ta človek pa, ki ima toliko masla na glavi, hodi se na solnce. Človeku postaja res slab in umiti se mora roke, ako se je s tem človekom popečal.

**Svetnavas.** (Podpora revnih pogorelcov). Koroška Šparkasa v Celovcu je na prošnjo pomognega odbora v Svetni vasi podarila za pogorelce, ki so imeli pri požaru dne 2. avgusta 1909. 1000 kron, ki se bodo v kratkem veliko skodo.

po c. kr. okrajnem glavarstvu razdelili. Zadnjic je bilo razdanih 1200 krov, katere je nabral gospod župan Josef Ogris v Borovljah in 500 K. ki jih je poslalo društvo "Sudmark" v Gradcu. Skupaj smo dobili s prejšnjimi od občine Svetnavas, gospoda Anton Ogrisa p. d. Zeca v Kaplji, gospoda poslanca Kirschnerja v Žihpoljah in od gospoda deželnega predsednika izročene, ter zgoraj omenjeno sveto daril 2992 krov. Dobrotnikom se izreče na tem mestu iškrena hvala!

Podporni odbor.

**Sele.** Piše se nam: Prerok Ivan Nagel iz Sel je v svoji svetlobi zadnjo nedeljo med drugimi rečmi, katere niso slišale v cerkev, pridigal tudi takole: V Selah živi nekaj ljudi, kateri razširajo nerescino in hočejo na ta način imeti uspeh pri občinskih volitvah. Pravijo, da imeti morali posestniki za šolski proces plačevati precej denarja. Dragi moji, to je nerescina. Kar bo plačila, tisto bo vzel vse dr. Brejc na-se. Moja dolžnost je, da vas podučujem in meni že morete verjeti. Na nobeden način se ne dajte od teh par hojskačev ujeti. Amen! — Zdaj pa bom jaz začel! — V Selah živi nekaj ljudi, kateri posestnike prav „fein“ molzijo. General vseh teh pravicih ljudij je Ivan Nagel v farovu. To je tisti gospod, kateri tablico, na kateri so zapisane „štolnine“ tedaj pribije na steno, kendar pride Pevcarjev Honzi na visit. V svoji krčanski ljubzeni pa računi vbojini kmetom prav mastno. On in cerkev imata dober želodec. Od tebe, Janez, bomo še mnogo pisali, tvoje življenje ni tako čisto, da bi od tebe nič več ne vedeli. Druga dva svetnika sta burgermajster Honzi in bivši načelnik Šimnj. Razumeta se prav dobro na „špilletne“. Znani Maži se redi samo od naprednjakov, ker so mu pa v želodcu obležali, nima prav apetita in zategadelj tako slabo izgleda. Draga „kapaciteta“ je učitelj Boštjan, to je tisti, kateri je pri zborovanju roke na višo molil. Največji modrijan med vsemi pa je „kmajni krasater“. Ta je rekel v srednjem kotu: če bojo starši otroke v nemško šolo dali, boste tako daleč pričo, da se bojo svetniki iz oltarjev ukradli. Morebiti ga oblast zavoji njegovega hojkanka zasodi na par dni c. kr. kaže. — Ljubi Stajerc, to je selanska inteligencija. In ti možkarji hočete poštene, napredno misleče kmete komandirati. Zakaj imate pred napredkom tak strah? Bojite se morebiti zategadelj, da bi vaša „fein“, „outirisha“ na dan prisia, če bi volite zgubiti? No, čakajte! Jutranja zora napredka se sveti tudi malo črez selansko dolino. Cel svet napreduje, zakaj bi samo mi zaostali in se dali od takih oseb molziti? Povohita in letita tožit če se spata!

**Sele.** Piše se nam: Preteklo leto so nama zali nekateri selanski modrijani na šolsko poslopje politični trak. Ko je bilo delo končano, so iz nadušenja čez veliki kulturni uspeh zadavili kostruna, pili vina in se tako veselili, kakor srbski tatovi, če se jim je posrečilo ukraсти nekaterih ovc. Zadnji teden pa se je ta srbski znak pobrisal, zategadelj velika žalost! Ivan in njegov ljubček Maži sta jokala krvave solze, penzionist Šimnj in župan Honzi sta tudi bila žalostnega srca. Letos je za te gospode slabo leto, ker vsakikrat propadejo. Upamo, da bodojo od srčne rane zavoli pobrisanja traka kmalo ozdravili; človek mora priti čez vse bridkosti tega življenja. Morebiti izhaja prihodnja številka „S-Mira“ s črnim robom; srbski trak pa naj v miru potiča za večne čase!

**Prevalje.** Piše se nam: V zadnjem listu se je poročala, da duhovnik mora dajati odbajajočemu doslužnemu mežnarju priskrbljenje za starost, ker je pri isti fari si zasluzil 20.000 krov. Poročilo je, kar se zneska tiče, nepravno natisnjeno, ker se mora le glasiti, da je duhovnik pri isti fari 200.000 K zasluzil. Dosluženi mežnar je imel mesečno plačje le 20 krov, s katerimi je še živel ženo in otroke, tedaj ni mogel ne vinjarja prihraniti, da bi zdaj, ko mora vsled svoje starosti službo zapustiti, imel živež. Živ tudi ne more pod zemljo, mora tedaj čakati, da ga Bog pokliče iz sveta. Dotler pa mora rezvez imeti hrano, in kje jo bo našel, ko delati več ne more, da bi si jo prislužil? Mi tedaj nasvetujemo, da bi se denar, ki ga pobožni klijucarji v cerkvi od nas nabirajo, porabil za starega Franceta, ki je 43 let cerkvi služil. Ako se to zgoditi, bomo saj vedeli, kam nabrani denar

pride, dozdaj se o tem nismo nikdar slišali. Mi predlagamo, da se v cerkvi nabrani denar koj presteje, da si odrajajo pobožni klijucarji svoj zasluk, ker nočemo, da se pobožni možje zastonj trudijo: da se potem ostane nikakor naj ne vsiplje pred fajmoštra, ampak da se izroči dosluženemu mežnarju Francetu ali njegovim poblaščencem kot priskrbljenje za starost. In to se naj godi do Francetove smrti. Da bo duhovnik iz svojega zasluka kaj pripomogel, tega pa našem previdenju itak ne bomo dočakali; ko bi se na to mi zanesli, bi mežnar France moral v kratkem lakote poginiti.

**Opekel se je** od prvakov nahujskani župan Pavel Miklavčec iz okolice Velikovec. Razgrajal in delal je sitnosti na južnem kolodvoru v Celovcu, ker se tam nemško govorji. Preje ni dal miru, dokler ga ni policaj na mestni urad podeljal. Potem se mu je seveda kri hitro ohladila in prosil je milo, da se ga naj zopet izpusti. To se je tudi zgodilo, ko je obljubil, da ne bude več razgrajal. S takimi otročarjami smramote ti pravki slovensko ljudstvo!

**Ponesrečil** je v fabriki za usnjo Fr. Knoch v Celovcu delavec Johann Wedenig. Prišel je načrtno z glavo v transmisijo, ki mu je kočo iz glave potegnila in ga smrtnonevarno ranila.

**Tat.** Pri trgovcu Fr. Appé v Celovcu uslužbeni Karl Breiter ukradel je svojem gospodarju briljantni prstan in ga shranil pri svojem prijatelju Antonu Wutschter. Policija je oba tička vtaknila pod ključ.

**Morlica vjeli.** V Sakersdorfu so vjeli in zapri delavca Albina Robida iz Ljubljane, katerega se zaradi umora zasleduje.

**Obesil** se je v Beljaku občinski delavec Jos. Karpinsk. Prihodnji dan bi se imel pred sodnijo zagovorati.

**Mrtevga našli** so v Metnitzu delavca Franca Kramra. Baje ga je zadelo srčna krp.

**Ustretil** se je v Celovcu ženi-hauptman Hans Karplus. Vzrok samomora ni znan.

**Zaletna smrt.** V Prevalje sta prišli dvi prijateljici. Kar nakrat je eno zadelo kap in je bila mrtva. Ko je druga gospa to izvedela, padla je tudi ona na tla in umrla. Dami sta neznani.

**Pazite na deco!** V Altersbergu prišla je 10 letna Berta Brandstätter ognju preblizo. Oblike se ji je vnela in otrok je debil take rane, da je kmalu potem umrl.

### Po svetu.

**Ruski roparji.** V neki vasi pri Gonelu (na Ruskem) so napadli roparji prodajalno žganja, ubili dva duhovnika, eno ženo ter njeno hčerko in enega učitelja, ranili več oseb ter prodajalno oropali. Potem so zbežali.

**Podivljani vojaki** so v bližini Zadra napadli kmetsko zakonsko Ciacic iz Bruske in posili mlado ženo. Mož je tekil po orožnike. Ženo so najdi nezavestno na tleh. Storilce so že zaspri.

**Poneverjenje.** V Budimpešti je poneveril L. Tausky pol milijona krov in pobegnil. Istopam je ukradel uradnik Fisinal 52.000 K ter je pogbenil z ženo nekega ministerialnega uradnika.

**Umor na železnici.** V vlaku, ki vozi od zidanega mosta proti Zagrebu, peljali so se to dne makedonski delavci. Eden od njih je nakrat zblaznil in pričel na tovaršje streljati. Ubil je enega, drugega pa težko ranil.

## Izvoz grozdne zdrozgalice v Nemčijo.

Stroga določila novega nemškega vinskega zakona so pokazala čim je zakon stopil v veljavo, svoje zle posledice pri izvažanju grozdne zdrozgalice iz južnega Tirolskega v Nemčijo; zlo je bilo tem večje, ker so se razglasili izvršni predpisi sele tedaj, ko je stopil nov vinski zakon v veljavo. V sledi tega poslednjega ni bilo mogoče, posebno za zdrozgalico priskrbeti si spričeval o analizi na mestu, kjer je bilo grozdje pridelano, a jih nemški zakon glede vinskih izdelkov odločno zahteva. Nemški zakon zahteva nadalje, da mora biti posoda, v kateri se nahaja vino, dohajajoče v Nemčijo, zapečaten, česar pa ni mogoče storiti s posodo v kateri se nahaja tekočina, kakor je zdrozgalico, ki burno vre. Bati se je bilo že naprej, da ne bodo zamogli nemški carinski

uradi tako hitro preiskati zdrozgalice, ki bi došla na nemško mejo brez spričeval, da bi se ista med tem ne pokvarila.

Prizadeti so se obrnili v sledi tega v zadnjem času do poljedelskega ministerstva z nujno prošnjo, naj bi poskrbelo za to, da se jim omogoči uvoz zdrozgalice v Nemčijo na drug primeren način. In res posrečilo se je poljedelskemu ministru sodelovanjem trgovinskega ministerstva in s posredovanjem zunanjega urada, da je doseglo še pravočasno olajšavo, po kateri ni potrebno, da je vsak posamezen, za uvoz v Nemčijo določen sod, v katerem se nahaja zdrozgalica, zapečaten, ampak da je sod lahko tudi odprt. Sodi pa morajo biti, ko dosegajo na nemško mejo, v vagonu, ki je uradno zapečaten in se priznavajo v Nemčiji tudi ona spričevala o analizi zdrozgalice, ki jih je izdal dejelno kemično poskuševališče v St. Michelu.

Vse to je izšlo gladko, ker je odposiljal poljedelsko ministerstvo na južno Tirolsko takoj na to posebnega funkcionarja in ker je finančna uprava ukrenila takoj vse potrebno. Slednja je poslala na vse železniške postaje, s katerih se odposila zdrozgalica v Nemčijo, takoj svoje uradnike, kateri so jemali iz sodov vzorce in vagon nato zapečatili.

V tekočem mesecu se bodo vršila še nadaljnja pogajanja glede carine in sicer z ene strani med nemškimi in z druge strani med avstrijskimi in ogrskimi strokovnimi poročevalci. O tej priliki se imajo stalno urediti tudi vsa druga priznanja novega nemškega vinskega zakona, tičoča se določil glede uvoza vina, mošta in zdrozgalice. Z pzirom na to, da je nemška vlada ugodno rešila prejnjega glede uvoza zdrozgalice, nadeljni se je, da bo ugodila tudi še drugim nadaljnim zahtevam.

## Gnojenje z umetnimi gnojili v jeseni.

Cena krm in žitu je v zadnjih letih tako poskočila, da bo primoran vsak kmetovalec skrbeti za to, da bo prideloval na svojem zemljišču kolikor mogoče veliko teh pridelkov. Kdo pa želi to doseči, ne sme zemlje nemarjati in rabiti mora za setev le najboljše seme. Najboljši pogoj v dosegovem prejnjega pa je pravilno gnojenje zemljišč. V umetnih gnojilih ima kmetovalec najboljšo sredstvo pri rokah, s kojim zamore redilno moč hlevskih gnoja spopolnit ali celo nadomestiti ga. Uspeli poskusov, ki so se izvršili v zadnjih letih pri nas v sedjem obsegu, so tako povoljni, da se uporaba umetnih gnojil pač vsakemu kmetovalcu lahko brez pomisla praporila. Žalibog! — veliko je še kmetovalec, ki nimajo še pravrga pojma glede uporabe umetnih gnojil, zato pa ne dosežejo pravil uspehov. Neuspeh pri umetnih gnojilih pripisovati je na rovo, le napačni uporabi. Da se pride temu v okom, zato priporočamo naj se gnoji v jeseni z umetnimi gnojili na sledeči način in sicer naj se vzame na vsak krm:

Za pienico (če se ji ne gnoji s hlevskim gnojem): 300 kg kajnita (ali 100 kg 40%, kalijeve soli), 300 kg Tomazeve žlindre (ali 200 kg kostne moke); v spomladni potem naj se raztrosti v dveh obrokih po vrhu še 100 kg žliskega solitra.

Za rž (če se ji ne gnoji s hlevskim gnojem): naj se da: 150 kg kajnita (ali 50 kg 40%, kalijeve soli), 150 kg Tomazeve žlindre (ali 100 kg kostne moke); če ja rž v spomladni slab, raztrosti naj se povrh v dveh obrokih 100 kg — t. j. enkrat 50 in za 14 dni posmeje drugih 50 kg — žliskega solitra.

Za detelišča: 300 kg kajnita (ali 100 kg 40%, kalijeve soli) in 300 kg Tomazeve žlindre.

Za travnike (ki že dolgo niso bili pogoojeni): 250 kg kajnita (ali 80 kg 40%, kalijeve soli), 250 kg Tomazeve žlindre.

Za pienico in rž je najboljše kajnit ali 40%, kalijev sol pomestiti s Tomazevo žlindro in raztrostiti po njivji 14 dni pred sejanjem in podoriti ali pa zavleči z hrano. Po travnikih in deteliščih naj se raztrosti pomestana gnojila že v jeseni, da se do spomladni v semiji dobro razkrijo. Če se pa v jeseni s kajnitem (ali 40 odst. kalijeve soli) in Tomazevo žlindro ni gnojilo, raztrosti se lahko gnojilo, raztrosti se lahko gnojilo po zimi po snegu, če ni isti preveč ne debelem.

Ker se je do sedaj pri nas gnojilo večinoma le enostransko ali le edino s Tomazevo žlindro, zato naj se pognoji take njive in travnike letos nekoliko močnejše s kajnitem ali 4 odst. kalijeve soli. V sladaju, da se je rabilo za gnojenje s Tomazevo žlindro, se jo pri letovanju gnojenju lahko izpusti, kvečem primeša se kajnito lahko ena vrča žlindre.

Če bo kmetovalec tako gnojil svoje njive in travnike, kakor je bilo prej povedano, spravi v zemljo vse one redilne snovi, ki jih posamezne rastline potrebujejo, potem sime upati, da dosegne pravilne uspehe, česar pa ne bo dosegel, ako bo gnojil le enostranski. Ker je cena Tomazeve žlindre, katera se je v zadnjih letih skoraj podvojila, rabilo za gnojenje, precej porasla, dočasno je ostala





## Meščanska parna žaga.

Na novem lantnem trgu (Lendplatz) v Ptiju učrven kladnice in plinarske biše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

**Vendar prišel je čas**  
ko zame doleti vsekodaj za malenkino ceno pravo srebrno uru najboljše vrste z pravo srebrno šterčico ved.



K 7.80

kotda samo moja prava srebrna anker-remontska ura s 36 urnim, antimagnetskim kolesom, 3 letno garancijo in pravo srebrno vezitve. Bez rizika, ker je izmenjava dovoljena. Pošte po poštnici.

E. HOLZER, Krakova, Straden 18/26.

## Štiri tedne na poiskušnjo



in ogled razpošiljam svoja kolesa (bicikle) proti povzetju. Deli kolesa čudovito ceno in dobro. Cenik s slikami franko!

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103  
a. d. Staatshof, Böhmen.

## Ura na pendelj z godbeno budilnico

in šlagverkom

v krasnem natur-orehovem barvanem chaju, 25 cm visoka, bije na pol in cele ure, hodi in igra najlepše komade godbe ob poljubnih urah.

Cena per komad K 14.—

bres godbe K 10.—

3 leta posamezne garancije. Izmenjava ali denar nazaj. Pošte po poštnici.

**Max Böhnel**

star, sodobna zaprištevni cestein, ustavni.

ljevo 1840. — 646

Dunaj, IV., Margaretenstr. 27/27.

Nekaj Rostkovi - na K 3.—, srebro K 7.—, Omaga K 15.—, srebrna vertica K 2.—, zlata - zlata cerkeva K 20.—, zlata pretiana K 5.—, budilnica K 2.—. Zahvalejte moj veliki cenik z 5000 podatki, katerega se posluje vsakdan zastavljen in franko, brez da bi ga se je kupiti sililo.



Novo!

Citat!

Pozor kmetice in dekleta!

Najboljše in najboljše sredstvo za rost las in da lasje postanajo gosti in dečki, to je

Rastol Št. II.

Odratrujanje prhljaj na glavi in vsake kadno bolezni. Deluje sigurno in ga mnogi zdravnik priporočajo. Cena franko na vsako poslo 1 leseč K 3.60, 2 leseč K 5.—. Pošte se po poštini povzeta ali če se poslije denar naprej. Prosim, da ne naroči le pri meni pod naslovom.

Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji Miholjac št. 300  
Slavonija.

## Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptiju.

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure zaprta); na nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure opoludne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „bransebad“ z rhuo K — 60; postrežba K — 10.

V najboljšem obratu stojiči 640

## mlin in pekarija

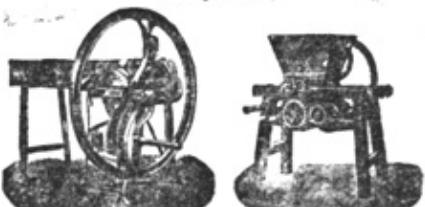
v večjem trgu in industrijskem kraju Koroške se pod ugodnimi rogoji za plačilo iz proste roke proda. Ponudbe pod: „Mühle und Bäckerei 1000“ na upravnosti tega lista.

Veliko manufakturno trgovino

Johann Koss, Celje

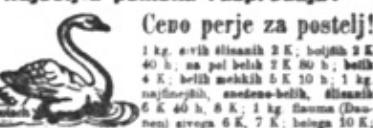
Fabrika kmetiških in vinogradniških mašin

Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu  
(Stajersko)



priporoča najnovejše vitale mlinalne stroje, stroje za rezanje krmne, šrot-mlinke, za rezanje repe, rebler za korzo, sesalnice za gnojnico, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ručne grablje (Handschlepper und Pierlenheuerchen) za mrvo obratični stroj za kosinje trave in žitja, najnovejše gleisdorfske sadne mline v kamenih valčkih zagnane, hidravilne prese, prese za sadje in vino. (Org. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent „Duchscher“, daje največ tekodine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Guastahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastonj in franko.

## Najboljša pemska razprodaja!



Ceno perje za postelj!

1 kg. svetličnati 2 K, božični 2 K 40 h. na pol belih 2 K 80 h. belih 4 K, belih mehkih 5 K 10 h. 1 kg. najfinnejših, snežno-belič, blazenski 5 K 40 h. 8 K, 1 kg. flasme (Dusen) avrega 6 K, 7 K, božični 10 K, najfinnejši prasi 12 K. Ako se vzmame 6 K, potem franko.

### Gotovo postelje

iz krepega, redatega, plavega, belega ali rumenega cankinga, 1 tabek, 180 cm. dolg, 156 cm. širok, z 2 glavnimi blaznami, venca 80 cm. dolga, 56 cm. široka, napojenega z novim, svim, trajnim in firmatskim perjem na postelje 16 K, pol-dusen 90 K, duse 24 K, ponosen tabordi 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, glavne blazne 5 K, 8 K 10 K. Za podje po poštnici od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnite franko dovoljena. Kar ne dopara denar nazaj. B. Benesch, Deschenitz Nr. 716, Bohmerwald. Cenik gratis in franko.

Varenina marka „Anker“  
Lipiment Caspici comp.

na domestillo za

### anker-pain-expellor

je znano kot odpeljalo, izvrtalo in telesino niziranjujoče sredstvo pri prešlačenju itd. Loko se v vseh apotekah po 80 h. 140 in K 2.—. Pri nakupu lego priljubljene domestillo sredstva naj se puni na originalne steklene v skodeli in nato varčevno znamo „Anker“, potem se deli prstano in sredstvo.

Dr. Richter -jeva apoteka „zlati lez“  
v Pragi, Elisabethstr. 5. nov.

Razpoljila se vsak dan. 657



AUSTRO = AMERICANA  
KRIESEL  
TRIEST  
NEW YORK  
Potrošnik v Ameriko  
Kateri boljje dobro po ceni in  
eu nestljivo potovati naj se obrnejo  
Simone Kmetelz  
v Dubrovnik Kolodvorovske ulice 26.  
Dubrovnik Pejzažniško doje se brezplačno.

## Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena  
leta

1862.

Čekovnemu ra-  
čunu št. 808051  
pri c. kr. poš-  
tno-hranilničnem  
uradu.

Mestni de-  
narni zavod.

Giro kontro pri  
podružnici avst.  
ogersk. banke  
v Gradcu.

Uradne ure  
za poslovovanje s  
strankami ob de-  
lavnikih od  
8 - 12 ure.

Občenje z  
avst. ogersko  
banko.

priporoča se glede vsa-  
kega med hranilnične zadeve spada-  
jočega posredovanja, istotako tudi za posre-  
dovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno  
vsaka zadeva pojasniti in po vsem vstreže.

## Ravnateljstvo.

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.